

Cyngor Bro Morgannwg Amodau ar gyfer Cerbydau Llogi Preifat

1. Bydd y perchennog bob amser yn cydymffurfio â darpariaethau Rhan II Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976, a'r amodau a ddarperir yma o hyn ymlaen.

Diffiniadau

2. Yn yr amodau hyn, mae'r diffiniadau canlynol fel y'u diffinnir yn adran 80 Deddf Llywodraethau (Darpariaethau Amrywiol) 1976, yn gymwys:
  - (a) Mae 'Swyddog awdurdodedig yn golygu unrhyw swyddog cyngor dosbarth a awdurdodir gan y cyngor at ddiben Rhan hon y Ddeddf hon.
  - (b) Ystyr 'Yr Awdurdod Trwyddedu' yw Awdurdod Trwyddedu Cyngor Bro Morgannwg.
  - (c) Ystyr 'Y Cyngor' yw Cyngor Bro Morgannwg.
  - (d) Mae 'y perchennog' yn cynnwys perchennog rhannol ac, mewn perthynas â cherbyd sy'n destun cytundeb llogi neu gytundeb hurbwrcasu, mae'n golygu'r person sy'n meddu ar y cerbyd o dan y cytundeb hwnnw.
  - (e) Ystyr 'gweithredu' yw mewn busnes, gwneud darpariaeth i wahodd neu dderbyn archebion ar gyfer cerbyd llogi preifat.
  - (f) Ystyr 'Tacsimedr' yw unrhyw ddyfais ar gyfer cyfrifo'r ffi i'w godi mewn perthynas ag unrhyw daith mewn cerbyd hacni neu gerbyd llogi preifat trwy gyfeirio at y pellter a deithiwyd neu'r amser a aeth heibio ers dechrau'r daith, neu gyfuniad o'r ddau.
  - (g) Ystyr 'cerbyd' yw cerbyd llogi preifat sy'n golygu cerbyd modur a adeiladwyd neu a addaswyd i gario llai na naw teithiwr, yn wahanol i gerbyd hacni neu gerbyd gwasanaeth cyhoeddus neu gab neu dram a ddarperir i'w logi gyda gwasanaeth gyrrwyr at ddibenion cario teithwyr.

Math y Cerbyd

2. Bydd y cerbyd yn addas o ran math a dyluniad i'w ddefnyddio fel cerbyd llogi preifat. Caiff unrhyw anghydfod ei benderfynu gan yr Awdurdod Trwyddedu.
4. Ni fydd y cerbyd yn wyn gyda boned du. Ni fydd unrhyw gerbyd gyda thrwydded a roddwyd o fis Ionawr 2009 yn wyn, ac eithrio cerbydau math bws mini, a gaiff fod yn wyn.
5. Caiff y cerbyd ei gadw mewn cyflwr da bob amser er mwyn bodloni'r Awdurdod Trwyddedu.

Trwydded Ffenestr a Phlât Trwydded

6. Bydd plât neu ddisg trwydded y cerbyd yn aros fel eiddo i'r Awdurdod Trwyddedu a chaiff ei ddychwelyd i'r Awdurdod Trwyddedu wrth ddiwedd ym, gwahardd neu beidio ag adnewyddu'r drwydded hon neu os caiff y cerbyd ei ddiweddio neu'n stopio cael ei ddefnyddio at ddibenion llogi preifat.
7. Bydd y perchennog a/neu'r gyrrwr bob amser yn sicrhau yr arddangosir yn glir ar ochr chwith ffenestr flaen y cerbyd, lle y gellir ei gweld yn rhwydd o flaen y cerbyd, y drwydded ffenestr a ddosberthir gan yr Awdurdod Trwyddedu i ddangos bod y cerbyd wedi'i drwyddedu fel cerbyd llogi preifat.
8. Mae'n rhaid i blât adnabod y drwydded gael ei osod yn barhaol i gefn y cerbyd ar y tu allan ar gorff y car neu ar y bymper ôl gyda'r cit gosod a ddarparwyd gan yr Awdurdod Trwyddedu ar draul y perchennog ei hun. Mae'n rhaid i'r plât trwydded fod yn weladwy yn glir i yrwyr cerbyd sy'n dilyn ac mae'n rhaid iddo beidio â chuddio plât cofrestru'r cerbyd.
9. Bydd y perchennog a/neu'r gyrrwr bob amser yn sicrhau y bydd, yn cael ei arddangos yn glir ar ran ganolig neu uchaf pob drws blaen y cerbyd, y sticer adnabod gludiog llogi preifat a ddarperir gan yr Awdurdod Trwyddedu. Mae'n rhaid i'r sticeri gael eu gosod yn barhaol ar bob drws gyda chefn gludiog y sticer adnabod.
10. Ni chaiff sticeri'r drwsau eu newid neu eu difwyno mewn unrhyw ffordd.

Uchafswm nifer y teithwyr

11. Ni fydd nifer y teithwyr i'w cario yn y cerbyd ar unrhyw adeg yn fwy na'r nifer uchaf a ganiateir fel y nodir gan yr Awdurdod Trwyddedu

Cyflwr y cerbyd

12. Caiff tu fewn a thu allan y cerbyd eu cadw'n lân a'u cynnal a'u cadw yn addas ar gyfer gwasanaeth cyhoeddus i fodloni'r Awdurdod Trwyddedu bob amser.

Manyleb y cerbyd

13. Mae'n rhaid i'r cerbyd gydymffurfio â'r gofynion canlynol
  - (a) **Adeiladwaith - Mae'n rhaid i'r cerbyd fod wedi'i adeiladu a'i gynnal a'i gadw fel ei fod yn ddiogel ac yn gyfforddus ac mae'n rhaid bod ganddo ddrysau sy'n agos yn ddigonol i alluogi mynediad rhwydd i mewn i'r cerbyd ac allan ohono.** Mae'n rhaid i bob cerbyd fod â gyriant ochr dde a phedwar drws ac eithrio cerbyd fel bws mini a ddylai gael o leiaf dau ddrws ar gyfer y teithwyr yn unig. Mae'n rhaid i gerbydau fel bysiau mini sydd ag un drws at ddefnydd y teithwyr yn unig fod â'r drws ar ochr agosaf y cerbyd. Bydd gan bob drws ddolen rhyddhau ar y tu fewn.
  - (b) **Mynediad a Mynediad Allan - Dylai mynediad a mynediad allan i ac o'r rhan fwyaf o seddau mewn cerbydau aml-berson fod yn glir ac yn ddirwystr lle y bo'n bosibl.** Yn y cerbydau hynny lle y bo'n rhaid symud i

alluogi teithwyr i adael y seddau sydd bellaf i'r cefn, mae'n rhaid cynnal a chadw'r seddau i'r ansawdd gorau er mwyn sicrhau y gall teithwyr fynd allan yn rhwydd ac ar unwaith mewn argyfwng.

(c) **Uchder (y tu fewn) – Mae'n rhaid i'r uchder uwchben seddau blaen a chefn y cerbyd o'i fesur o frig clustogau'r seddau i'r to fod o bellter addas i fodloni'r Awdurdod Trwyddedu.**

(d) **Lle ar gyfer y pengliniau – Mae'n rhaid i'r pellter rhwng cefn y seddau blaen a'r ymyl blaen fodloni'r Awdurdod Trwyddedu.** Mae'n rhaid i seddau blaen fod â digon o le i'r pengliniau ac mae'n rhaid iddo fodloni'r Awdurdod Trwyddedu.

(e) **Seddau – Mae'n rhaid iddynt beidio â wynebu yn wysg eu hochr at y cyfeiriad teithio a byddant i gyd yn cydymffurfio â rheoliadau gwregysau diogelwch.**

(f) **Sedd Flaen – Mae'n rhaid i hyd y sedd flaen o'i fesur ar hyd canol y sedd fodloni'r Awdurdod Trwyddedu.** Mae'n rhaid i led y sedd flaen o'r cefn i'r ymyl blaen fodloni'r Awdurdod Trwyddedu.

(g) **Seddau (lled) - Mae'n rhaid i led y sedd gefn o'r cefn i'r ymyl blaen fodloni'r Awdurdod Trwyddedu.**

(h) **Sedd gefn (hyd) – Mae'n rhaid i hyd y sedd gefn o'i fesur ar hyd canol y sedd fodloni'r Awdurdod Trwyddedu.**

(i) **Corff/strwythur – Mae'n rhaid i ddrysau, paneli, adenydd a bymperi fod mewn cyflwr da, heb rwd, tyllau, metel sydd wedi torri neu unrhyw ddifrod gweledol arall i fodloni'r Awdurdod Trwyddedu.**

(j) **Gwaith peintio – I fod yn un lliw unffurf ac mewn cyflwr da i fodloni'r Awdurdod Trwyddedu.**

(k) **Gorchuddion seddau - Bydd y rhain mewn cyflwr da, yn lân heb unrhyw rwygiadau, difrod, sailm neu unrhyw fath arall o halogiad, fel sy'n bodloni'r Awdurdod Trwyddedu.**

(l) **Gorchuddion lloriau - Bydd y rhain mewn cyflwr da, yn lân heb unrhyw halogiad, fel sy'n bodloni'r Awdurdod Trwyddedu.**

(m) **Trimins y tu fewn - Bydd y rhain mewn cyflwr da, yn lân heb unrhyw rwygiadau, difrod, sailm neu unrhyw fath arall o halogiad, fel sy'n bodloni'r Awdurdod Trwyddedu.**

(n) **Colfachau a chloeon drysau - Bydd y rhain mewn cyflwr da, yn gweithio'n dda a dylid sicrhau bod y drysau yn eistedd yn iawn ar ôl eu cau.**

(o) **Ffenestr flaen a ffenestri – Dylent fod yn lân ac mewn cyflwr da i fodloni'r Awdurdod Trwyddedu.**

(p) **Gollyngiadau olew – Bydd yr injan heb ollyngiadau olew.**

(q) **Is-sêl – Ni fydd yn ymestyn y tu hwn i derfyn uwch y sil ar unrhyw gerbyd heblaw y caiff ei osod fel rhan o'r broses weithgynhyrchu wreiddiol.**

Olwyn sbâr, carntro a jac

14. Bydd pob cerbyd yn cario olwyn a theiar sbâr, jac a charntro, neu git addas i atgyweirio tyllau. Dylai unrhyw olwyn a theiar sbâr fod mewn cyflwr da ac mae'n rhaid peidio â'u cario'n rhydd yn y gist neu'r lle bagiau. Dylai'r olwyn a'r teiar sbâr gael ei gario yn y gilfach neu'r lle a ddarperir a chael ei glymu'n

ddiogel i fodloni'r Awdurdod Trwyddedu, er mwyn peidio ag achosi perygl posibl i deithwyr.

Y Gist neu'r lle bagiau

15. Bydd gan gerbydau ddigon o le ar gyfer bagiau, naill ai ar ffurf lle bagiau ar wahân neu rywle lle gellir rhwystro bagiau yn iawn os digwydd bod damwain neu stop brys.

Gosodiadau y tu mewn a'r tu allan

16. Ni ddylai unrhyw osodiadau nac arwyddion gael eu gosod y tu mewn neu'r tu allan oni bai gyda chymeradwyaeth yr Awdurdod.
17. Mewn cerbyd aml-deithiwr bydd y perchennog yn arddangos arwyddion priodol sy'n dangos i deithwyr y ffordd orau o adael y cerbyd os digwydd argyfwng, gan gynnwys sut i ostwng cefnau seddau neu symud seddau os bydd angen.
18. Mae'n rhaid bod y cerbyd heb arwydd wedi'i osod ar y to.

Trelars

19. Ni chaiff trelars eu defnyddio ar y cyd â cherbyd llogi preifat heb gymeradwyaeth ysgrifenedig o flaen llaw gan yr Awdurdod Trwyddedu.
20. Caiff unrhyw drelar a ddefnyddir i gludo bagiau ei gyflwyno i'w brofi ar yr un pryd â'r cerbyd.
21. Caiff y trelar ei orchuddio'n llwyr i'w amddiffyn rhag y gwynt a'r glaw a'i glymu er mwyn amddiffyn y bagiau sy'n cael eu cludo.
22. Mae'n rhaid bod polisi yswiriant gan y trelar.
23. Mae'n rhaid i'r trelar arddangos plât cofrestru wedi'i ddyblygu a plât llogi preifat ar y cefn a gaiff ei ddarparu gan yr Awdurdod Trwyddedu ar draul y perchennog ei hun.
24. Bydd y trelar o fath a gymeradwyir yn dangos pwysau heb ei lwytho, pwysau gros, manylion y gwneuthurwr a chaiff y trelar ei farcio'n addas.
25. Pan gaiff trelar ei atodi i gerbyd er mwyn cludo bagiau neu unrhyw reswm arall, bydd y perchennog yn sicrhau bod trwydded DVLA y gyrywyr yn cynnwys tynnu trelars.

Arwyddion

26. Ni chaiff unrhyw arwyddion, hysbysiadau neu hysbysebion eu harddangos yn, ar neu o'r cerbyd oni bai y cânt eu cymeradwyo yn gyntaf gan yr Awdurdod Trwyddedu.

27. Dim ond logos y cwmni a gymeradwyir all gael eu defnyddio.
28. Dim ond ar ddrysau ôl y teithiwr ar y cerbyd y gellir arddangos y logo cymeradwy ynghyd â rhif(au) ffôn y cwmni. Gellir gosod logo ychwanegol ar foned y cerbyd, chyhyd â'i fod wedi'i beintio neu ei osod yn gadarn ar y boned (ond ni ellir ei ddefnyddio ar ei ben ei hun).
29. Mae'n rhaid i unrhyw hysbysebion masnachol beidio â bod yn ymosodol neu'n anwireddus a bydd yn cydymffurfio â Chod Ymarfer Safonau Hysbysebu.
30. Ni chaiff unrhyw gais am hysbysebu ei ystyried gan y swyddog heblaw bod dyluniad manwl o'r hysbyseb yn cael ei gyflwyno.
31. Caiff unrhyw hysbysebu masnachol a ganiateir ond ei arddangos ar y lle y tu ôl i ddrysau cefn y teithiwr ond nid ar unrhyw ffenestr ar y cerbyd.

Newidiadau

32. Ni chaiff unrhyw addasiad neu newidiad ei wneud heb gymeradwyaeth yr Awdurdod Trwyddedu unrhyw bryd.

Arolygiadau

33. Caiff y cerbyd ei gyflwyno i'w archwilio wrth wneud cais am adnewyddu'r drwydded. Hefyd caiff y cerbyd ei gyflwyno i'w archwilio ar y fath adegau eraill ac yn y fath leoedd ag sy'n ofynnol gan yr Awdurdod Lleol. Caiff cerbydau eu derbyn i'w profi hyd at ddeng diwrnod gwaith cyn ac yn cynnwys yr union ddyddiad pan fydd gofyn am y prawf. Nid yw'r amod hwn yn lleihau effaith y pwerau a roddir dan Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976.

Trosglwyddiadau

34. O fewn 14 diwrnod o drosglwyddo'r cerbyd i berson arall neu bersonau eraill rhoddir enw(au) a chyfeiriad(au) y bobl y trosglwyddwyd y cerbyd iddo/iddynt.
35. Bydd deiliad y drwydded yn ildio trwydded ffenestr y cerbyd sy'n cael ei drosglwyddo ar yr adeg pan gaiff y cais trosglwyddo ei gyflwyno.

Damweiniau

36. Caiff unrhyw ddamwain sy'n cynnwys y cerbyd ei adrodd i'r Awdurdod Trwyddedu cyn gynted ag sy'n resymol ymarferol a beth bynnag o fewn saith deg dwy awr o'r digwyddiad.

Sganwyr /Radios CB

37. Ni chaiff sganiwr amledd neu radio CB ei osod neu ei gludo mewn unrhyw gerbyd.

Teledu Cylch Cyfyng

38. Caiff Teledu Cylch Cyfyng, gan gynnwys offer lluniau llonydd digidol ei osod mewn cerbyd trwyddedig yn amodol ar y darpariaethau canlynol
- (a) Mae'n rhaid cael cymeradwyaeth yn ysgrifenedig gan yr Awdurdod Trwyddedu cyn y caiff offer Teledu Cylch Cyfyng ei osod a'i ddefnyddio yn y cerbyd;
  - (b) Caiff unrhyw ddeunydd a recordir ar yr offer ond ei ddefnyddio fel tystiolaeth mewn achosion llys neu i helpu ymchwilio i drosedd neu i gadarnhau neu wrthbrofi cwynion a wnaed yn erbyn gyrrwr;
  - (c) Bydd deunydd a gaiff ei gipio gan y system ond yn hygyrch i'r heddlu ac i swyddogion awdurdodedig y Cyngor.
  - (d) Mae'n rhaid sicrhau bod deunydd a gaiff ei recordio ar gael ar gais i'r heddlu a swyddog y Cyngor a awdurdodwyd yn briodol;
  - (e) Caiff hysbysebion sy'n dangos bod y system Teledu Cylch Cyfyng yn weithredol yn y cerbyd eu dangos yn glir ar ffenestri'r teithwyr ac yn weladwy o'r tu allan i'r cerbyd. Bydd yr hysbysebion yn dweud "MAE TELEDU CYLCH CYFYNG AR WAITH YN Y CERBYD HWN".
  - (f) Mae'n rhaid i bob system gael ei hysbysebu gyda swyddogion y Cofrestrydd Diogelu Data gyda phrawf o gofrestru wedi'i gyflenwi i'r Adran Trwyddedu.
  - (g) Mae'n rhaid i bob system gael ei gweithredu yn unol â Deddf Diogelu Data 1998.

Mynediad i gadeiriau olwynion

39. Os bydd y cerbyd wedi'i ddylunio neu ei addasu i gludo cadair olwyn, bydd y perchennog yn sicrhau bod y gyrrwr wedi derbyn hyfforddiant priodol i lwytho ac i gludo teithwyr sy'n gaeth i gadeiriau olwynion.
40. Mae'n rhaid bod unrhyw offer a osodwyd ar y cerbyd at ddibenion codi cadair olwynion wedi'i brofi yn unol â gofynion Rheoliadau Gweithredoedd Codi ac Offer Codi 1998 (SI 1998/2307). Mae'n rhaid cyflwyno tystysgrif parthed yr offer codi ar gais gan swyddog awdurdodedig. Mae'n rhaid cynnal a chadw unrhyw offer o'r fath mewn cyflwr gweithio da ac mae'n rhaid iddo fod ar gael i'w ddefnyddio bob amser.

Anifeiliaid

41. Mae'n rhaid cario cŵn tywys, cŵn clywed neu gŵn cymorth eraill a'i galluogi i aros gyda'r teithiwr am hyd y daith, heblaw bod gan y gyrrwr dystysgrif eithrio feddygol.

Newid manylion

42. Mae'n rhaid i'r perchennog roi gwybod i'r Awdurdod Trwyddedu yn ysgrifenedig am unrhyw newid o ran cyfeiriad yn ystod cyfnod y drwydded o fewn saith niwrnod o'r fath newid yn digwydd.

43. Bydd perchennog y cerbyd y rhoi gwybod i'r Awdurdod Trwyddedu ar unwaith os bydd y newid lle y cedwir y cerbyd fel arfer, pan na fydd yn cael ei ddefnyddio, yn cael ei newid.

Nwy Petrolewm Hylifedig (LPG)

44. Mae'n rhaid i'r perchennog gyflwyno tystysgrif diogelwch wrth osod LPG a phob blwyddyn ar ôl hynny. Mae'n rhaid i hyn gael ei ddsbarthu gan osodwr y mae'n rhaid iddo fod yn gymeradwy gan Gymdeithas Nwy Petrolewm Nwy Hylifol a'i gyflwyno i'r Adran Trwyddedu gyda'r cais.
45. Mae'n rhaid i'r perchennog gyflwyno tystysgrif diogelwch pan na fydd y Swyddog Trwyddedu neu'r profwr awdurdodedig yng Ngarej yr Alpau yn fodlon bod y system LPG yn parhau'n ddiogel. Bydd hyn ar draul y perchennog, ac mae'n rhaid ei chyflwyno o fewn dau fis ar ôl y cais.
46. Mae'n rhaid i'r perchennog ddarparu prawf, yn ysgrifenedig, i'r Adran Trwyddedu bod yswirwyr y cerbyd yn ymwybodol o osod LPG i'r cerbyd.

Dyletswydd I Gadw Cofnodion

47. Yn achos Trwyddedigion/Perchnogion sy'n rhentu, prydlesu, llogi neu roi benthg eu Cerbydau Hurio Preifat, bydd y Trwyddedai/Perchennog yn cadw ac yn darparu cofrestr addas gyda'r manylion canlynol;
- manyion y gyrrwr sydd wedi cael rhentu, llogi, prydlesu neu fenthg y cerbyd.
- a) Enw a chyfeiriad y gyrrwr
- b) Rhif y bathodyn a dyddiad dod i ben y Drwydded Gyrrwr Cerbyd Hacni/Hurio Preifat y gyrrwr
- c) Rhif plât a rhif cofrestru'r cerbyd i'w rentu, llogi, prydlesu neu fenthg.
- ch) Dyddiad(au) ac amser(oedd) rhentu, llogi, prydlesu neu fenthg y cerbyd gan y gyrrwr.
- Cedwir y cofnodion am o leiaf 12 mis, byddant mewn trefn gronolegol a rhaid eu cyflwyno ar gais swyddog Cyngor awdurdodedig neu gwnstabl yr heddlu i'w harchwilio.